

ÎNCHEIERE

12 iunie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Svetlana Filincova
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Doina Cojocaru și Marcela Cojocaru, reprezentate de avocatul Iuliana Pascal,

în cauza civilă la cererea depusă de Doina Cojocaru și Marcela Cojocaru privind declararea lui Ion Cojocaru ca persoană decedată,

împotriva deciziei din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La 12 iunie 2018, Doina Cojocaru și Marcela Cojocaru au adresat cerere privind declararea lui Ion Cojocaru ca persoană decedată.

În motivarea cererii s-a indicat că, Doina Cojocaru și Marcela Cojocaru sunt fiicele lui Ion Cojocaru, persoana care se solicită a fi declarată decedată. Părinții, Ion Cojocaru și Tamara Cojocaru sunt divorțați din xxxxx, iar prin hotărârea din 28 februarie 2007 a Judecătoriei Hîncești s-a stabilit încasarea de la Ion Cojocaru în folosul Tamarei Cojocaru, pensie pentru întreținerea copiilor minori xxxxxxxx pînă la atingerea vârstei de majorat.

Prin hotărârea din 25 iulie 2008 a Judecătoriei Hîncești s-a stabilit împărțirea bunurilor proprietate comună în devălmășie între coproprietarii devălmași Ion Cojocaru și Tamara Cojocaru în cote părți ideale, atribuindu-le a câte 1/2 cotă-parte fiecăruia din casa de locuit și terenul aferent situate în xxxxxxxx

Menționează că prin hotărârea din 14 august 2009 a Judecătoriei Hîncești, Ion Cojocaru a fost decăzut din drepturile părintești pentru neachitarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori xxxxxxxxxxxx.

Indică că aproximativ în primăvara anului 2004 Ion Cojocaru a plecat în Federația Rusă la lucru și de atunci nu s-a mai întors în Republica Moldova.

Susțin că, de fapt lipsa lui Ion Cojocaru în Republica Moldova este confirmată în toate hotărârile judecătorești menționate prin neprezentarea acestuia la ședințele de judecată, fiind citat legal, inclusiv public.

Menționează că, prin scrisoarea din 15 mai 2018 au primit refuz de la Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, invocându-se prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

Relatează că petiționarele xxxxxxxxx intenționează să-și obțină/revendice dreptul de moștenitori legali, prin urmare solicită declararea lui Ion Cojocaru, drept persoană decedată.

Prin hotărârea din 02 octombrie 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul Central, cererea intentată de către Doina Cojocaru și Marcela Cojocaru privind declararea lui Ion Cojocaru ca persoană decedată, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Doina Cojocaru și Marcela Cojocaru, cu menținerea hotărârii din 02 octombrie 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul Central.

Pentru a decide astfel instanța de apel indică că soluția dată de instanța de fond este una legală și întemeiată, dat fiind faptul că Doina Cojocaru și Marcela Cojocaru indică că tatăl a plecat de acasă în Federația Rusă, la muncă, prin urmare lipsește de la domiciliu motivat și toți sînt conștienți de acest fapt, astfel nu poate fi considerată o persoană decedată doar din motivul că s-ar afla în alt stat și nu comunică cu rudele.

Colegiul a considerat necesar de a menține hotărârea instanței de fond deoarece petiționarii nu au prezentat înscrisuri care ar confirma că au încercat de a obține informație cu privire la faptul dacă Ion Cojocaru este peste hotarele țării și dacă este în viață sau nu, nu a fost solicitat nici organelor de poliție intentarea unui dosar de căutare în privința lui Ion Cojocaru.

La 27 martie 2019 Doina Cojocaru, Marcela Cojocaru, reprezentate de avocatul Iuliana Pascal au declarat recurs solicitând casarea deciziei din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 02 octombrie 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul Central, cu pronunțarea unei hotărâri noi privind admiterea cererii.

În motivarea recursului s-a menționat dezacordul față de decizia din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a indicat circumstanțele de fapt și de drept din cererea adresată în judecată.

În susținerea recursului a indicat prevederile art. 429, 432 alin. (2) lit. c) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 04 februarie 2019 (f.d. 86), însă la dosar lipsește confirmarea recepționării deciziei de către părți.

Prin urmare recursul declarat la 27 martie 2019 de către Doina Cojocaru, Marcela Cojocaru, reprezentate de avocatul Iuliana Pascal, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 12 aprilie 2019 în adresa Oficiului Stării Civile Hîncești a fost expediată copia recursului declarat de Doina Cojocaru, Marcela Cojocaru, reprezentate de avocatul Iuliana Pascal, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității

recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Doina Cojocaru și Marcela Cojocaru, reprezentate de avocatul Iuliana Pascal, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Doina Cojocaru și Marcela Cojocaru, reprezentate de avocatul Iuliana Pascal, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Doina Cojocaru și Marcela Cojocaru, reprezentate de avocatul Iuliana Pascal nu se încadrează în

temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și respectiv este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Doina Cojocaru și Marcela Cojocaru, reprezentate de avocatul Iuliana Pascal.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Svetlana Filincova

Victor Burduh